

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ
2003-2004

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
2005

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Πρόεδρος : Κωνσταντίνος Βαβοῦσκος
Ἀντιπρόεδρος : Τερέζα Πεντζοπούλου-Βαλαῶ
Γεν. Γραμματεὺς : Ἰθανάσιος Καραθανάσης
Ταμίας : Γεώργιος Τζαφίδης
Ἐφορος Βιβλιοθήκης : Δημήτριος Κωτούλας
Σύμβουλοι : Ἀνδρέας Βαβρίτσας
Ἀλέξανδρος Χατζηδῆμος
Βασίλειος Πάπτας
Παντελεῆμων Τσιβελεζίδης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἰθανάσιος Καραθανάσης
Τερέζα Πεντζοπούλου-Βαλαῶ
Ἀνδρέας Βαβρίτσας
Ἰθανάσιος Ἀγγελόπουλος
Ἰαντώνιος Θαβώρης
Δημήτριος Παντεριμαλῆς
Ἰωάννης Τουλουμάκος
Εὐθύμιος Τσιγαρίδας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
Χρῆστος Γ. Ἀνδρεάδης, <i>Τά σχολεῖα τῆς ἑλληνικῆς παροικίας Βελιγραδίου καί ὁ Κανονισμός τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς Παρθεναγωγείου τό 1870</i> (Christos G. Andreadis, <i>Les écoles de la colonie grecque de Belgrade, de Servie et le «Réglement de l'Institut de jeunes Filles» en 1870</i>)	1-14
Πασχάλης Ανδρούδης, <i>Το βυζαντινό παρεκκλήσι του αγίου Βλασίου στη Μεγίστη Λαύρα του Αγίου Όρους</i> (Paschalis Androudis, <i>The Byzantine Chapel of St. Blasios, Dependency of the Monastery of Megisti Lavra, on Mount Athos</i>)	15-33
Γεώργιος Χαριζάνης, <i>Οι απαρχές του Μοναχισμού στη Θεσσαλονίκη. Θεσσαλονικεῖς μάρτυρες και μοναστικά καθιδρύματα που εμφανίστηκαν στην πόλη, ὡς τὴν έναρξη τῆς Εἰκονομαχίας (726)</i> [G. Harizanis, <i>The Beginning of Monasticism in Thessaloniki. Thessalonican Martyrs and Monastic Establishments, which appeared in the Town till the Opening of Iconoclasm (726)</i>]	35-65
Γιώργος Χ. Χιονίδης, <i>Η αρχοντική οικογένεια της Βέροιας των Μπικέλλα – Βικέλα</i> (George Ch. Chionidis, <i>The noble Family of Bekella-Vikela of Veria</i>)	67-89
Σ. Ηλιάδου-Τάχου, <i>Δημογραφική εξέλιξη της πόλης της Φλώρινας (1905-1928)</i> [S. Iliadou-Tachou, <i>Demographic Process of Florina (1906-1928)</i>]	91-108
Πρωτοπρεσβύτερος Ἐλευθέριος Καρακίτσιος, <i>Παλαιύτητα ἐκ Χορτοσίστης (Hocisht) Κορυτσᾶς τῆς Βιβλιοθήκης Σωτηρίου Θ. Μπόρτση ἢ Κράλη</i> (Protopresbyter Eleftherios Karakitsios, <i>Books of Old Editions from the Sotirios Bortsis's or Kralis's Private Collection in Hotsista. Korytsa</i>)	109-148
Karin Kirchhainer, <i>Das Ossuarium des Petrus- und Paulus-Kloster in Vithkuq (Nordepirus) und seine Freskendekoration (1750)</i> [Karin Kirchhainer, <i>Το οσσεοφυλάκιο τῆς Μονῆς Πέτρου καὶ Παύλου στο Βιθκούκι καὶ ὁ γραπτὸς του διάκοσμος (1750)</i>]	149-208
Αριστοτέλης Μέντζος, <i>Η «ιστορική τοιχογραφία» του ναοῦ του Αγίου Δημητρίου</i> (Aristoteles Mentzos, <i>The «Historic Wall-Painting» of the Church of Saint Demetrius</i>)	209-227

- Παντελής Μ. Νίγδελης, *Άπό τήν Ιστορία τής έρευνας τής αρχαίας Μακεδονίας: Συμπληρωματικά στοιχεία για τή ζωή και τό έργο τών Μ. Δήμιτσα και Σ. Μερτζίδη* (P. M. Nigdelis, *De l'histoire de la recherche sur la Macédoine Antique: nouveaux éléments sur la vie et l'œuvre de M. Dimitzas et S. Mertzidis*) 229-249
- Ν. Θ. Παζαράς, *Μαρτύριο των αγίων Τεσσαράκοντα. Αναβίωση ενός αρχαϊκού εικονογραφικού τύπου σε μεταβυζαντινές εικόνες της Μονής Ξηροποτάμου* (Nicholas Th. Pazaras, *Martyrdom of the Forty Martyrs of Sebasteia. Revival of an «archaic» iconographic type in post-byzantine icons of the athonite Monastery of Xeropotamou*) 251-271
- Νεκτάριος Πουλακάκης, *Πήλινο Σύμπλεγμα από τήν Αγορά της Πέλλας* (Nektarios Poulakakis, *A Clay Group of the Agora of Pella*) 273-308
- Βασίλης Κ. Σπανός, *Οι οικισμοί της επισκοπής της Καστοριάς και τα ονόματα των αφιερωτών τους στην πρόθεση 421 του Μεγ. Μετεώρου (1592/3 - 19ος αιώνας)* [Vassillis K. Spanos, *The Villages of the Episcopacy of Kastoria and the Names of Dedicators of the «Prothesis» 421 at Grand Meteoron (1592/1593 - 19th Century)*] 309-329
- Αγγελική Στρατή, *Νέα στοιχεία για τη δραστηριότητα των ζωγράφων από το Λινοτόπι στην Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών* (Angeliki Strati, *New Elements for the Artistic Activity of the Painters from Linotopi in the Monastery of Timiou Prodromou in Serres*) 331-357
- † Τιμόθεος Τιμοθεάδης, *Τα Γενιτσα (Γιαννιτσα)το 1904 μέσα από την έκθεση του Γεωργίου Τσορμπατζόγλου (= Timotheos I. Timotheadis, Report by Geogios Tsoرباتzoglou for the Genitsa Kazas in 1904)* 359-376
- Ευστράτιος Θ. Βαχάρογλου, *Η οργάνωση και η λειτουργία του Υποδιδασκαλείου και Οικοτροφείου Αρρένων στη Θεσσαλονίκη τα τελευταία έτη της Οθωμανικής Κιριαρχίας (1901/2-1912/3)* [Efstratios Th. Vacharoglou, *The Organization and Operation of the Normal School and the Boarding School for Males in Thessaloniki the Last years of the Ottoman Rule (1901/2-1921/3)*] 377-403
- ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ
- Γιώργος Γκολομπιάς, *Ή χρονολόγηση των τοιχογραφιών του Άγιου Άνδρέα Έλεούσας (τοῦ Ρουσαιῶλη) στην Καστοριά* 407-410

Ἀθανάσιος Ε. Καραθανάσης, 1906, στὸν Ἀλμυρὸ τοῦ Ν. Μαγνησίας τὸ Μακεδονικόν, τὸ Βορειοηπειρωτικόν, τὸ Θρακικόν ζήτημα 410-414
 Πασχάλης Βαλσαμίδης, *Ἀνέκδοτα Ἐγγράφα ἀπὸ τῆς Δράμης* 414-419
 Ἐρατὼ Ζέλλιου-Μαστροζώστα, Ἐκθεσὶς τοῦ Ἀθ. Σουλιωτοῦ (Ν. Νικολαΐδου) πρὸς τὸ «Ἀνώτατον Κέντρον» 420-424

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

ΑΠΟ-ΦΩΝΗΣ - Ἐργαστήριο Παλαιογραφίας, Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίς, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιον Θράκης, Ἐπιμέλεια Γ. Κ. Παπάζογλου, τ. Α΄, 2000-2001, Κομοτηνὴ, σσ. 225, ὑπὸ Ἀθ. Ε. Καραθανάση 427-430
 Δημήτριος Ἄγγ. Παπάζης, Ὁ Μητροπολίτης Ἀθανάσιος Μεγακλῆς (1848-1909), Θεσσαλονίκη 2001, σσ. 335, ὑπὸ Ἀθ. Ε. Καραθανάση 430-434
 Müfide Pekin - Çimen Turan, *Mübadele Bibliyografyası. Lozan nüfus mübadelesi ile ilgili yayınlar ve yayımlanmamış çalışmalar* (Βιβλιογραφία τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν πληθυσμῶν. Ἐκδομένες καὶ ἀνέκδοτες μελέτες σχετικὰ μὲ τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης), ἔκδ. Lozan Mübaddilleri Vakfı, İstanbul 2002, σσ. 207, ὑπὸ Πασχ. Βαλσαμίδη 434-435
 Konstantinos N. Plastiras, *Les imprimés helléniques publiés à Thessaloniki (1850-1912). Contribution à la bibliographie hellénique*, Θεσσαλονίκη 2001, σσ. 109, ὑπὸ Ἀθ. Ε. Καραθανάση 435-438
 Γιῶργος Φ. Ρουμελιώτης, Ὁ Νέος Ἑλληνισμὸς στὴν Ἑδεσσα (Βοδενά) τοῦ πρώτου μισοῦ τοῦ 19 αἰῶνα. Συμβολὴ στὴν ἱστορία τῆς Ἑδεσσας τοῦ 19 αἰῶνα, Ἐκδόσεις Λαογραφικῆ Ἑταιρείας Ν. Πέλλας, Ἑδεσσα 2000, σσ. 208, ὑπὸ Ἀθ. Ε. Καραθανάση 438-440
 Κωνστ. Σβολόπουλος, *Κωνσταντινούπολι 1856-1908. Ἡ ἀκμὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ*, Ἀθήνα (Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν) 2003, γ΄ ἔκδ., σσ. 118, ὑπὸ Χαρ. Κ. Παπαστάθη 441-443
 Νικόλαος Δημ. Σιώκης, *Ἡ ἱστορία καὶ τὰ κειμήλια τῶν ἱερῶν ναῶν Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Δημητρίου Κλεισοῦρας Καστοριάς*, ἔκδ. Συλλόγου Ἀπανταχοῦ Κλεισουριέων «Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος», University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2001, σσ. 112, ὑπὸ Ἀθ. Ε. Καραθανάση 443-445
 † Γιουλία Βοκοτοπούλου - Ἰωακείμ Α. Παπάγγελος - Εὐαγγελία Καμπούρη - Λόης Λαμπριανίδης - Λευτέρης Παπαγιαννάκης - Θύμιος Παπαγιάννης - Γερακίνα Μυλωνᾶ, *Χαλκιδική, Ἱερό Κοινόβιο Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου - Ὁρμύλια*, Ἀθήνα 2002, 4ο, σσ. 300, εἰκ. 192, 1 χάφτης, ὑπὸ Ἀγγελικῆς Στρατιῆ 445-446

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Γεώργιος Κ. Δάικος, *Τιμόθεος Ι. Τιμοθεάδης (1931-2003)* 447-448

Βιβλία καί περιοδικά ποῦ ἐστάλησαν στή Διεύθυνση τῶν «Μακεδονικῶν» 449-453

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πεπραγμένα τοῦ ἔτους 2002 457-475

Ἑκτακτὴ Γενικὴ Συνέλευση 19 Νοεμβρίου 2003 477-481

Πεπραγμένα τοῦ ἔτους 2003 483-499

Πίνακες ἰδρυτικῶν μελῶν, ἐπιτίμων ἐταίρων, τακτικῶν καί ἀντεπιστελλόντων μελῶν 501-511